

Vidokezo na Vianzisha Mazungumzo kwa Familia

ANZA KUJENGA STADI ZA SIKU ZIJAZO LEO

Unapofikiria kuhusu stadi watoto huhitaji kuchukua fursa ya nafasi za teknolojia katika siku zijazo, mara nyingu huwa tunajikita sana kwenye stadi ngumu, kama vile usimbaji na uundaji wa tovuti. Kujifunza aina hizi za stadi ni muhimu, lakini kadri teknolojia inavyobadilika nazo pia zitabadilika. Lugha za usimbaji wa kompyuta zinazotumika kwa sasa huenda zisiwe hata kwa siku zijazo. Hii ndiyo sababu ni muhimu kwa watoto kujenga stadi laini, kama vile mawasiliano faafu, kufanya kazi pamoja, kutatua shida na ubunifu. Unapozungumza na mtoto wako kuhusu kitu wanachofanya mtandaoni, waonyeshe jinsi vitendo vyao vinafaa kuungana nafasi za kazi za siku zijazo. Kwa mfano, watoto wanaweza kukuza stadi za mawasiliano huku wakitumia mtandao wa kijamii. Na huku michezo yote ya mtandaoni ni sahihi kwa watoto, mingine bado imeundwa kuwasaidia kujenga stadi kama kushirikiana na ubunifu. Pia unaweza kutumia mchezo wa mtandaoni kuzungumza na mtoto wako kuhusu stadi za kutatua shida. Wakikumbana na changamoto, wasaidie kutulia, kuiendea kutoka kwa pembe tofauti, kuweka kumbukumbu ya njia wanazotumia na kuendelea. Hizi ni stadi sawa wanazoweza kutumia kutatua shida katika kazi ya siku zijazo.

VIANZISHA MAZUNGUMZO KUHUSU KUJENGA STADI ZA SIKU ZIJAZO:

- Je, video unayopenda zaidi mtandaoni ni gani? Unafikiri waundaji hao walikujaje na wazo hilo? Je, umewahi kufikiri kuhusu kuunda video yako mwenyewe?
- Je, umewahi kukumbana na changamoto zozote unapocheza mtandaoni? Ulifanya nini kuzishinda?
- Je, umewahi lazimika kufanya kazi pamoja na mwanafunzi mwenza kupitia barua pepe au gumzo ili kukamilisha kazi ya ziada ya shuleni?
- Baadhi ya changamoto za kufanya kazi na watu mtandaoni badala ya uso kwa uso ni zipi?

Vidokezo na Vianzisha Mazungumzo kwa Familia

HIMIZA UJASIRIAMALI

Stadi za nafasi za kidijitali zinaweza kuwasaidia watoto kujiandaa kujiunga na kazi ya kesho: Pia wanaweza kuwaandaa watoto kuiongoza. Msaidie mtoto wako kujiona kama muundaji sawa na mtumiaji wa teknolojia ya kidijitali. Anza kwa kumkumbusha mtoto wako kuwa kila teknolojia tunayofurahia leo haikuwepo kwa wakati mmoja-mtu alilazimika kuiunda. Kisha utafute hadithi kuwahusu watoto waliounda majukwaa mapya au walitumia teknolojia ya kidijitali kutafuta suluhisho ya uhunifu kwa matatizo yao. Msaidie mtoto wako kujifunza mengi kuhusu kazi zinazolingana na matamania yao na stadi ambazo wangehitaji kufaulu. Kwa mfano, iwapo mtoto wako anapenda sanaa, wanaweza kuwa na nia ya kuanzisha shirika lao la muundo wa sanaa ya michoro.

VIANZISHA MAZUNGUMZO KUHUSU UJASIRIAMALI WA KIDIJITALI:

- Je, unafikiria kuwa watoto wanaweza kuendesha biashara zao wenyewe? Kwa nini au kwa nini hukufanya hivyo?
- Iwapo ulianza biashara yako, inaweza kuwa nini? Ni vipi utatumia intaneti kujisaidia?
- Iwapo ungejenga program yako binafsi, ingekuwa kuhusu nini?

Vidokezo na Vianzisha Mazungumzo kwa Familia

TETEA UFIKIAJI WA STADI ZA KUSOMA NA KUANDIKA ZA KIDIJITALI

Shule nyingi wanataka kuwasaidia wanafunzi wao kujifunza stadi za kusoma na kuandika kidijitali, lakini huenda hawana rasilimali za kutoa maelekezo yenye ubora wa juu. Unaweza kutetea haki ya elimu ya mtoto wako kuhusu teknolojia ya kidijitali. Anza kwa kuuliza shule ya mtoto wako kile ambacho inafanya kuandaa wanafunzi wake kuchukua fursa ya nafasi za siku zijazo katika teknolojia. Wana rasilimali zipi? Je, masomo kuhusu intaneti, kusoma na kuandika kidijitali na teknolojia ni sehemu ya wastani ya mtaala wa mtoto wako? Ikiwa ni la, tafuta ni kwa nini. Hii itakusaidia kujua jinsi ya kutetea bora zaidi mtoto wako — iwapo ni kuwasiliana na maafisa ili kupata rasilimali zaidi au kuleta mabadiliko katika mtaala wa shule hiyo. Pia unaweza kutolea shule yako suluhisho. Mpango wa “Ulimwengu Wangu wa Kidijitali” ni mojawapo tu ya rasilimali nyingi, mara nyingi bila malipo, zinazopatikana ili kuwasaidia walimu kuleta masomo kuhusu teknolojia madarasani mwao. Shiriki mipango hii na shule ya mtoto wako na, hakikisha kuwa mtoto wako anapokea maarifa anayohitaji ili kufanikiwa katika siku zijazo za kidijitali.

VIANZISHA MAZUNGUMZO KUHUSU UFIKIAJI NA SHULE YAM TOTO WAKO:

- Ni rasilimali zipi za kiteknolojia zinapatikana kwa mtoto wako?
- Walimu wanaunganisha vipi matumizi ya teknolojia kwa kazi za ziada za mtoto wangu?
- Je, mtoto wangu wanafundishwa kusoma na kuandika kidijitali na stadi za utatuzi wa shida kutumia kompyuta?

Vidokezo na Vianzisha Mazungumzo kwa Familia

KUWA MDADISI

Sisi sote si magwiji wa teknolojia ya kidijitali, na hiyo ni sawa. Ukiunda mtazamo wazi na wa kutaka kujua dhidi ya kujifunza stadi za teknolojia, mtoto wako atahimizwa kujifunza kuihusu pia. Acha mtoto wako ajue kwamba unadhani stadi hizi ni muhimu na, tenga muda ya nyinyi wawili kujifunza kwa pamoja. Kwa mfano, mnaweza kutazama video zinazofanua utatuzi wa shida kutumia kompyuta ili kujifunza mengi kuihusu na stadi zinazohusiana, kama kuchanganua data na kuunda kanuni. Pia unaweza kumuuliza mtoto wako kukufunza kuhusu wanchosoma shuleni. Kitendo cha kukifanua kitawasaidia kupitia stadi hizo na kufahamu kwa kina zaidi.

VIANZISHA MAZUNGUMZO KUHUSU KUJIFUNZA STADI ZA KIDIJITALI:

- Je, unapendelea kujifunza stadi zipi za kidijitali?
- Je, kunazo stadi zozote za kidijitali unazodhani nafaa kujifunza kuhusu?
- Acha tutazame video kuhusu (k.m, usimbaji, utatuzi wa shida kutumia kompyuta, kanuni, n.k.).

Lengo la zoezi hili ni kujifunza jinsi kanuni ipo kwa usahihi. Iwapo mhandisi wa programu hajajumuisha kila hatua hasa, kanuni hiyo bila shaka haitafanya kazi.

Shughuli kwa Familia

KANUNI NI NINI?

Kanuni ni seti hasa ya maelekezo yanayoweza kutumika kukamilisha kazi. Shughuli hii itamsaidia mtoto wako kufahamu mengi kuhusu jinsi kanuni hufanya kazi na jinsi ya kuziunda.

1. Mwambie mtoto wako: **Kanuni ni seti maelekezo ya hatua kwa hatua ya kukamilisha kazi. Huwa tunafikiria kuzihusu kwa njia ya kompyuta, lakini bila shaka unatumia kanuni bila kugundua. Ni lini ulifuata maelekezo na kukamilisha kazi?**
2. Mwambie mtoto wako: **Malekezo ya mapishi na maelekezo ya kujenga samani ni baadhi ya mifano ya kanuni. Acha tuunde kanuni yetu wenyewe kwa kitu ambacho huwa tunafanya nyumbani.**
3. Acha mtoto wako achague kazi ya kawaida katika nyumba yako kama kutandika kitanda, kufua au kukunja nguo, kupika mlo au kuandaa meza. Waulize kuandika hatua zote zinazohitajika kukamilisha kazi kwa njia sahihi.
4. Mtoto wako akikamilisha, waambie wasome hatua hizo kwa sauti huku ukifuatilia. Hakikisha umefuata hatua hizo sawasawa. Kwa mfano, iwapo kazi ni kupika kitu, lakini mtoto wako hajakuambia ufungue viambato, fuata maelekezo yao ukitumia kontena zisizofunguliwa. Mtoto wako ataona kwamba anakosa hatua!
5. Ukimaliza kufuata maelekezo ya mtoto wako, waulize iwapo kazi hiyo ilikamilika sahihi. Iwapo haikukamilika sahihi, waambie waongeze hatua au vinginevyo kuhariri maelekezo yao kukusaidia kukamilisha kazi hiyo. Waambie wasome maelekezo hayo tena huku ukifuatilia. Endelea hadi kanuni ya mtoto wako ikuongoze hadi mwisho wa kazi hiyo kwa usahihi.

CHANGAMOTO

Iwapo mtoto wako anapendelea uchunguzi zaidi wa kanuni, jaribu shughuli “Manenosiri Imara” katika kitengo cha Misingi ya Kidijitali.

Shughuli kwa Familia

KULINGANISHA VIOLEZO

Kuchanganua violezo vya data ni ustadi muhimu wa utatuzi wa shida kutumia kompyuta. Shughuli hii itamsaidia mtoto wako kufahamu jinsi wanaweza kujibu maswali na kutatua shida kwa kuangalia violezo kwenye data.

1. Piga chapa ya picha kutoka mtandaoni au kata moja kutoka kwa gazeti lako. Jaribu kuchagua picha yenye rangi nyingi na sehemu nyingi tofauti. Kata picha hiyo kwa miraba ya ukubwa sawa. Unavyounda miraba mingi, ndivyo shughuli hiyo inazidi kuwa na changamoto nyingi kwa mtoto wako. Weka miraba hiyo kando.
2. Fafanua hali ifuatayo kwa mtoto wako: **Umeshinda simu janja ya bila malipo katika shindano la duka. Kupata simu hiyo, unafaa kufika kwenye duka hilo saa 5 jioni. Rafiki amejitolea kukupeleka kwa gari, lakini rafiki huyo amekuwa akichelewa mara 10 zilizopita ulipokutana nay eye.**
3. Muulize mtoto wako: **Je, utakubali kupelekwa na rafiki huyo au kuuliza mtu mwingine? Ni nini ilikusaidia kufanya uamuzi wako?**
4. Mwambie rafiki yako: **Katika hali yetu, ulikusanya data na kuona kiolezo katika tabia ya rafiki yako: Kila mara walikuwa wanachelewa. Tunaangalia violezo kwenye data ili kutusaidia kufanya maamuzi, kujibu maswali na kutatua shida wakati wote.**
5. Mwambie mtoto wako: **Kuweka fumbo pamoja ni mbinu ya kutafuta violezo kwenye data. Katika hali hii, data ni sehemu za fumbo. Violezo unavyopata ndivyo hukuruhusu kuviweka pamoja.**
6. Toanisha miraba uliyounda mapema. Mruhusu mtoto wako ajaribu kuiweka pamoja. Wanapofanya kazi, wahimize kufikiria kuhusu jinsi wanavyoingiliana na data hiyo.
 - Unaona kiolezo gani?
 - Huwa unaamua vipi ni violezo gani vinaingiliana pamoja (k.m, kulinganisha rangi, maumbo na umbile asili)?
 - Je, kuna sehemu ambazo haziingiliani pamoja? Ni vipi ungeweza kujua?